

2023-11-07 Nr. NV-2725

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-1475(2) TAIS-23-15309(2)	DĖL TURIZMO ĮSTATYMO NR. VIII-667 2 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 30 ¹ STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2660		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2023-10-26	<i>Ekonomikos ir inovacijų ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-10-31	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narės L. Girskienės inicijuotomis Turizmo įstatymo pataisomis siūloma reguliuoti kelionių vadovo veiklą (*be kita ko, nustatyti, kad Vyriausybės įgaliota institucija išduoda kelionių vadovo pažymėjimą terminuotam laikui (5 metams) asmenims, išklausiusiems ne trumpesnę kaip 100 akademinių valandų teorijos ir praktikos kelionių vadovo rengimo kursą, apimančią ekskursijų rengimo ir vedimo metodikos, retorikos, profesinės etikos, bendravimo, psichologijos, kelionių vadovų veiklos teisinį reguliavimą, ir po kelionių vadovo rengimo kurso išlaikiusiems praktinį egzaminą*); taip pat įtvirtinti, kad gido pažymėjimas būtų išduodamas terminuotam laikotarpiui, t. y. gido pažymėjimas būtų išduodamas 5 metams, o praėjus 5 metų laikotarpiui gidas per 30 kalendorinių dienų galėtų kreiptis į Vyriausybės įgaliotą instituciją dėl pažymėjimo galiojimo pratęsimo; taip pat analogišką reguliavimą nustatyti ir kelionių vadovo pažymėjimams. Anot pataisų iniciatorės, šiuo metu galiojančiame Įstatyme nėra nuosekliai reglamentuoti kelionių organizatoriui keliami reikalavimai, pažymėjimo išdavimo ir praradimo tvarka. Taip pat nėra apibrėžta kelionių vadovo veikla, jam keliami reikalavimai. Dažnai gidais save įvardina asmenys, kurie neturi teisėtai išduoto gido pažymėjimo, t. y. neatitinka gidui keliamų kvalifikacinių reikalavimų. Anot pataisų iniciatorės, pasitaiko atvejų, kad tokie asmenys turistams teikia tikrovės neatitinkančią, klaidinančią arba iškraipytą informaciją ir tokiais savo veiksmais menkina gido profesiją bei jį vykdomos veiklos kokybę.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės pozicija nepritarti Įstatymo projektui grindžiama tuo, kad pataisų iniciatorės pateikti argumentai nepakankami ir nepagrindžia minėtų reikalavimų būtinumo ir proporcingumo, išduodant terminuotą gido pažymėjimą ir nustatant naują analogišką reguliavimą kelionių vadovo pažymėjimui. Pažymėtina, kad tiek Ekonomikos ir inovacijų ministerija, tiek Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba skundų dėl gidų teikiamų paslaugų kokybės nėra gavusi. Anot išvados projekto rengėjų, siūlytina nekeisti šiuo metu nustatyto teisinio reguliavimo, o šio tikslo siekti mažiau ribojančiomis priemonėmis, t. y. stiprinti gidus vienijančių asociacijų įsitraukimą ir savireguliaciją, siūlyti gidams priimti gidų etikos kodeksą ar panašius gidų susitarimus ir (ar) reitinguoti gidus sudarant palankiausiai vertinamų ir (ar) neigiamus atsiliepimus turinčių gidų sąrašus ir panašiai, gerinti gido paslaugų gavėjų informuotumą apie paslaugų teikėjus ir teisių gynimo priemones. Šiuo tikslu, taip pat siekiant didinti visuomenės informuotumą apie gidų nelegalią veiklą ir skleidžiamą šali diskredituojančią informaciją Ekonomikos ir inovacijų ministerija kartu su viešąja įstaiga „Keliau Lietuvoje“ ir Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnyba parengė informacinį lankstinuką, kuris bus skelbiamas Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos, turizmo informacijos centrų ir kitose interneto svetainėse. Taip pat, siekiant užkirsti kelią teikti gido paslaugas neturint gido pažymėjimo, atsižvelgus į planuojamus neregistruotos veiklos nustatymo, užkardymo, prevencijos veiksmus, Rizikos analizės centro (įsteigto Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktoriaus, Lietuvos policijos generalinio komisaro, Muitinės departamento generalinio direktoriaus, Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado, Valstybinės darbo inspekcijos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. V-76/V-33/1B-154/5-V-156/4-80/EV-

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

48/B1-138 „Dėl Rizikos analizės centro, jungtinių operacijų centrų steigimo ir jų darbo reglamentų tvirtinimo“) 2023 m. rugsėjo 27 d. sprendimu inicijuotos tikslinės priemonės, skirtos nelegalios gidų veiklos užkardymui, pasitelkiant savivaldybių atstovus.

Anot Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos, yra išduota daugiau kaip 5000 gidų pažymėjimų. Tarnybos žiniomis, gido paslaugas aktyviai teikia apie 800 gidų. Kasmet Tarnyba užregistruoja apie 100 gidų iš ES šalių, teikiančių gido paslaugas Lietuvoje laikinai ar kartais.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Anot išvados projekto rengėjų, išvados projektas suderintas su Teisingumo ministerija ir Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba. LRVK Teisės grupė pateikė tikslinamojo pobūdžio pastabų. Klausimą aptarus 2023 m. spalio 31 d. tarpinstituciniame pasitarime teikiamas išvados projektas, patikslintas pagal LRVK Teisės grupės pastabas ir Finansų ministerijos pateiktą tikslinamojo pobūdžio pastabą pasitarimo metu.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Saulius Gaigalas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas